



DUTCH A: LITERATURE – STANDARD LEVEL – PAPER 1 NÉERLANDAIS A : LITTÉRATURE – NIVEAU MOYEN – ÉPREUVE 1 NEERLANDÉS A: LITERATURA – NIVEL MEDIO – PRUEBA 1

Friday 9 May 2014 (morning) Vendredi 9 mai 2014 (matin) Viernes 9 de mayo de 2014 (mañana)

1 hour 30 minutes / 1 heure 30 minutes / 1 hora 30 minutos

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a guided literary analysis on one passage only. In your answer you must address both of the guiding questions provided.
- The maximum mark for this examination paper is [20 marks].

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez une analyse littéraire dirigée d'un seul des passages. Les deux questions d'orientation fournies doivent être traitées dans votre réponse.
- Le nombre maximum de points pour cette épreuve d'examen est [20 points].

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un análisis literario guiado sobre un solo pasaje. Debe abordar las dos preguntas de orientación en su respuesta.
- La puntuación máxima para esta prueba de examen es [20 puntos].

Schrijf een literaire analyse over **één** van de volgende teksten. In je antwoord moeten beide geleide vragen verwerkt zijn.

1.

5

10

15

20

25

30

35

We hadden nu al vaak gewonnen. Acht keer? Tien keer? Ik weet het niet meer. De eerste medailles had ik thuis in de vensterbank gelegd. Maar die was klein en smal. Toen het er meer werden, moest ik ze naar de rand boven het opklapbed verplaatsen. Daar liepen ze minder in het oog en dat beviel me wel. Een enkele keer pakte ik ze op en liet ze door mijn handen glijden.

Je zou denken dat iedere medaille de herinnering aan een belangrijke gebeurtenis terug kon brengen. Maar het waren geen souvenirs. Ze hadden geen betekenis, ze brachten niets tot leven. Hoogstens markeerden ze een gebeurtenis die weg was, gepasseerd, voorbij. Alleen het moment van winnen telde. En dat moment was grandioos en onherhaalbaar. Het liet hoogstens een leegte na, niets tastbaars, niet de medaille maar de afdruk ervan.

In het verloop van iedere wedstrijd verschoof mijn aandacht, merkte ik, in vier stadia, vier treden naar het geluk.

Tijdens de start was ik geheel met mezelf bezig, soms op de rand van paniek, pogend de hele ingewikkelde machinerie van boot en lichaam zo snel mogelijk in beweging te krijgen.

Wanneer dat gelukt was en ik mezelf een tijdlang gedwongen had om mijn gedachten bij het gestage malen van onze riemen te houden, keek ik opzij en schatte onze positie in. Ik oordeelde het tempo en de kracht van onze tegenstanders, besliste soms met een kort commando tot een tussensprint.

Terwijl we de markering van de eerste kilometer voorbijvoeren en het duidelijk werd dat we ook dit keer weer een goede kans maakten om op het erevlot te verschijnen, voelde ik de pijn dieper in mijn lichaam kruipen. Nog een kilometer te gaan – en in die kilometer verplaatsten mijn gedachten en mijn gevoel zich van mijn eigen lichaam naar dat van David. Ik voelde hoe hij me steunde alsof ik er zelf spieren bij kreeg. Ik vroeg me af of hij het volhield en hield zelf vol omdat hij dat deed. Door de pijn heen begon ik weer te genieten en in het vierde en laatste stadium, wanneer we het finishterrein naderden en het geluid van de roeiers plaatsmaakte voor geluiden van de kant, kwam alles samen: mijn eigen lijf, dat van David, de snelheid van de boot, de tegenstanders die ik nu volledig in het oog had omdat we op hen voorlagen – en die hele kluwen van waarnemingen en gevoelens, die ik scherp van elkaar kon onderscheiden maar die allemaal tegelijk op me inwerkten, vormden samen het geluksgevoel van de laatste meters dat zich ontlaadde in een fluitsignaal, een toeter of een kanonschot. Gewonnen. En David die zei, met zijn eerste adem en zo beheerst mogelijk: "Gefeliciteerd". Had ik me nu voor mezelf ingespannen, voor hem, of voor nog heel iets anders? Voor ons samen?

Ik wist het niet. Ik had de medailles boven het bed opgeborgen en stond voor mijn kleine raam. Het was warm geworden. De zomer zou nog lang zijn, maar het roeiseizoen liep ten einde. Ik boog mijn hoofd door het kozijn en probeerde de straat in te kijken. Lome stilte tot aan de Smaragdstraat. In gedachten sloeg ik de hoek om en kwam ik bij de rivier. Waarom was ik niet verdrietig over het naderen van de laatste wedstrijd? Waarom zag ik niet op tegen de lange maanden tot september waarin ik hem, en trainer Schneiderhahn, niet zou zien? Mijn gedachten kwamen niet voorbij het water dat nu in de zomeravond zachtjes tegen zichzelf zou liggen praten. Waarom was ik zo anders dan een jaar ervoor?

Ik trok mijn hoofd terug uit het venster en deed twee stappen naar de spiegel die nog van mijn grootvader was geweest. Ik trok mijn hemd uit en boog mij voorover. In de spiegel kon ik maar een klein stuk van mijn lichaam zien. De welving van mijn borst. Een schouder. Mijn platte buik.

Benen, heupen. Ik zakte door mijn knieën, boog zijwaarts, strekte, nam ten slotte de spiegel van zijn haakje en kleedde me helemaal uit om mezelf bij het licht dat door het venster naar binnen viel overal te kunnen bekijken. Maar eigenlijk had ik geen spiegel nodig. Ik rekte mij uit. Alles wat ik zag vond ik geweldig. Met dit lichaam zou ik alles kunnen. Terwijl ik al mijn spieren spande, wist ik dat ik nog nooit zo sterk was geweest. Dat er deze zomer geen verschil was tussen alleen en samen. Hij was mijn spiegelbeeld en ik het zijne. Ik was door David van mezelf gaan houden.

Hans Maarten van den Brink, Over het water (1998)

- (a) Wat is de betekenis van de roeiwedstrijden voor de verteller?
- (b) Analyseer met welke literaire technieken de auteur die betekenis dat duidelijk maakt.

45

2.

Het kind dat wij waren

Wij leven 't heerlikst in ons verst verleden: de rand van het domein van ons geheugen, de leugen van de kindertijd, de leugen van wat wij zouden doen en nimmer deden.

- 5 Tijd van tinnen soldaatjes en gebeden, van moeders nachtzoen en parfums in vleugen, zuiverste bron van weemoed en verheugen, verwondering en teerste vriendlikheden.
- Het is het liefst portret aan onze wanden, 10 dit kind in diepe schoot of wijde handen, met reeds die donkre blik van vreemd wantrouwen.

't Eenzame, kleine kind, zelf langverdwenen, dat wij zo fel en reedloos soms bewenen, tussen de dode heren en mevrouwen.

E du Perron, Parlando (1930)

- (a) Bespreek hoe de dichter de leugen verbeeldt.
- (b) Analyseer de literaire technieken waarmee de dichter die verbeelding tot stand heeft gebracht.